

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาและความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูผู้สอน กลุ่มเครือข่ายไตรมิตร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอน และศึกษาแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในกลุ่มเครือข่ายไตรมิตร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยครูผู้สอน จำนวน 50 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน และ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวม ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ รายการที่ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ 3 ลำดับแรกได้แก่ได้มีการกำหนดนโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารได้ชี้แจงนโยบายให้ครูผู้สอนได้ทราบเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูผู้สอนเสนอแนะให้มีความร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนจากทุกฝ่ายพร้อมทั้งเคารพเสียงส่วนใหญ่เพื่อเป้าหมายเดียวกัน หากไม่ได้รับความร่วมมือโอกาสที่จะประสบความสำเร็จมีน้อยมาก รวมถึงผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อมีการพัฒนาอย่างแท้จริงและควรใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้บริหารควรมีความเด็ดขาดในการสั่งหรือมอบหมายงานให้มากกว่านี้

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ รายการที่ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ 3 ลำดับแรกได้แก่ ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกระบวนการกลุ่มและความเป็นประชาธิปไตย โดยครูผู้สอนได้เสนอแนะให้มีการสนับสนุนในการจัดกิจกรรมและเพิ่มกระบวนการทำงานและประชาธิปไตยและมีการติดตามผลงานอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งควรเพิ่มสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการใช้งาน

1.3 ด้านการจัดทำสื่อนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ รายการที่ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ 3 ลำดับแรกได้แก่ ได้ทำสื่อที่ผลิตขึ้นทันสมัยและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวิเคราะห์และสรุปผลการใช้สื่อการเรียนรู้และสื่อที่ใช้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง โดยครูผู้สอนได้เสนอแนะให้มีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มความพร้อมทั้งลักษณะการใช้งาน ความรู้ในการจัดทำสื่อและเสนอสื่อต่อผู้บริหารและคณะครูให้พร้อมเพียง รวมถึงสื่อนวัตกรรมต้องมีความทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนครูผู้สอนเพื่อสามารถใช้เป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ รายการที่ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ 3 ลำดับแรกได้แก่ ผู้บริหารมีการกำหนดอัตราส่วนการวัดและประเมินผลร่วมกับครูผู้สอน ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดการวัดประเมินผลในการปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน และผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยครูผู้สอนได้เสนอแนะให้มีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ควรมีความชัดเจนและโปร่งใส พร้อมทั้งคอยกำกับและติดตามผลงานพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่างมีมาตรฐานและความเข้าใจในหลักเกณฑ์อย่างพร้อมเพรียงกันทั้งโรงเรียน

1.5 ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ รายงานที่ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ 3 ลำดับแรกได้แก่ ผู้บริหารมีการนำผลการศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูมาพัฒนาปรับปรุงวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวิชาการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางกนิเทศติดตามกิจกรรมการเรียนรู้และผู้บริหารมีการนิเทศติดตามประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยครูผู้สอนได้เสนอแนะให้มีการนิเทศที่มีความหลากหลายและ มีการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน พร้อมทั้งนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความพร้อมในการรองรับการประเมินจากองค์กรภายนอก

1.6 ด้านการรายงานผลการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวม ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ รายงานที่ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อผู้ปกครองนักเรียนและหน่วยงานทางการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล และผู้บริหารมีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและนำมาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนได้เสนอแนะให้มีการจัดทำข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง โดยทุกฝ่ายตรวจสอบได้ไม่เพียงเฉพาะหน่วยงานทางการศึกษาเท่านั้น องค์กรอื่น ๆ ที่ให้การสนับสนุนทางการศึกษาก็สามารถตรวจสอบความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

2. ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนมีดังนี้

2.1 ด้านมาตรฐานด้านความรู้ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่ต้องการพัฒนา 3 ลำดับแรกได้แก่ ความต้องการพัฒนาด้านการวิจัยและแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ความต้องการพัฒนาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และความต้องการพัฒนาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์องค์ความรู้ โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมโดย ให้มีการพัฒนาความรู้ด้านสื่อคอมพิวเตอร์

2.2 ด้านประสบการณ์วิชาชีพครู ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาตนเอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายการที่มีความต้องการพัฒนา 3 ลำดับแรกได้แก่ ความต้องการพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ความต้องการพัฒนาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ความต้องการพัฒนาการวิจัยทางการศึกษา และความต้องการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมในการพัฒนาหลักสูตรปัจจุบันซึ่งยังขาดอุปกรณ์หนังสือและ

สื่อการสอน การใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนด้านคอมพิวเตอร์และต้องเน้นคุณธรรม จริยธรรมของครูให้เป็นแม่พิมพ์ที่ดีของลูกศิษย์ มีการอบรมเพื่อพัฒนาครูในด้านการวิจัยในชั้นเรียน การทำสื่อนวัตกรรม และรวมถึงส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและพัฒนาในช่วงปิดภาคเรียนทุกสัปดาห์การเรียนรู้เพื่อจะสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. ผลการศึกษาแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีดังนี้

3.1 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการจัดทำสื่อนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ พบว่า ควรส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายในการผลิตเครื่องมือเพื่อวัดประเมินผลการเรียนรู้ครูผู้สอนควร ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อและส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมและพัฒนาตนเองในการผลิตสื่อ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดการวัดประเมินผลการเรียนรู้

3.2 ครูผู้สอนควรได้รับการส่งเสริมให้ทำวิจัยในชั้นเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และมีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการวิจัย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับระดับช่วงชั้นของผู้เรียน และครูผู้สอนควร ได้รับการส่งเสริมให้ ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษารolesผู้บริหารต่อสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน พบว่า ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ดำเนินการจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สนับสนุนสื่อ/อุปกรณ์ครบถ้วน ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และส่งเสริมกระบวนการกลุ่มและความเป็นประชาธิปไตยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภเนตร ธรรมบวร (2542) ที่ได้ทำการวิจัย โครงการปฏิรูปการเรียนรู้ในจังหวัดขอนแก่น การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทสำคัญต่อการปฏิรูปการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหาร โรงเรียนจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีความมุ่งมั่นเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนจึงจะทำให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัย สมนึก จ้อยคอนกลอย (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทที่รับรู้ของผู้บริหาร

โรงเรียน ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาในเขตการศึกษา 7 ที่พบว่าให้ความสำคัญในการส่งเสริมด้านการเตรียม การสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการเรียน การสอนอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัย ศิริศักดิ์ วัฒนศิริ (2546) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพัทลุง ที่พบว่า การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้และ การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อีกเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ของ ผู้บริหารและยังสอดคล้องกับงานวิจัยสมาน แก้วคำไสย์ (2543) ที่ได้วิจัยบทบาทที่รับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียน ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงาน การประถมศึกษาในเขตการศึกษา 7 ที่พบว่า ระดับปฏิบัติตามบทบาทของ ผู้บริหาร โรงเรียน ต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้านการวางแผนการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัย

ผลการศึกษายบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ด้านการจัดทำสื่อนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมีการส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายมีการวิเคราะห์ และสรุปผลการใช้สื่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียนสอดคล้องกับงานวิจัย ของศักดิ์ดา ทรัพย์ขวัญเมือง (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สภาพการบริหารงานมีการวางแผน โครงการพัฒนา การจัดการเรียนการสอนและบุคลากร ตลอดจน การนิเทศติดตาม กับมีการบริหารสนับสนุนให้ผู้สอนและผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อการเตรียมแผนการสอน บรรยายการสอน แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล การวิเคราะห์ ความก้าวหน้าของผู้เรียน เสด็จ อุทุมสุถรณ์ (2545) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินการใน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 1 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินการ ได้เหมาะสมแล้วคือ การกำหนดนโยบาย การจัดทำ แผนงานหรือโครงการ การประชาสัมพันธ์การพัฒนาบุคลากรการจัดระบบนิเทศ ภายในโรงเรียน

2. ผลการศึกษาคำความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอน พบว่าครูผู้สอนมีความต้องการ พัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาความรู้เพิ่มเติม ทั้งพัฒนาด้านการวิจัยและศึกษาสื่อ การสอน โดยใช้สื่อเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์มาประกอบการสอน และเน้นความมีคุณธรรมแต่ยัง ขาดการสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์หนังสือและสื่อการสอน ดังนั้นจึงมีความต้องการพัฒนาตนเองไป

พร้อมกับการพัฒนาสื่อให้ทันสมัยกับเทคโนโลยีในปัจจุบันและยังสอดคล้องกับงานวิจัยไพบุรณ (2545) ได้ศึกษาการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ ก สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเมืองจังหวัดลำพูน พบว่า ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งการศึกษาต่อหรือการอบรมเพื่อการพัฒนาตนเอง มีการให้ความรู้เรื่องระเบียบวินัยแก่บุคลากร ตลอดจนส่งเสริม ให้ทุกคนได้ปฏิบัติงานให้อยู่ ในระเบียบวินัย มีการกำหนดนโยบายชัดเจนในการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม และมีการนำ ผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนในปีต่อไป ส่วนปัญหาที่พบคือบุคลากรมีไม่เพียงพอ ครูสายผู้สอนมีงานที่รับผิดชอบมากนอกจากการสอนปกติ ขาดงบประมาณสนับสนุนในการพัฒนา บุคลากร บุคลากรไม่มีวินัยในตนเอง และการประเมินผลการปฏิบัติงานไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน

3. แนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญครูผู้สอนควรได้รับการส่งเสริม ให้ทำวิจัยในชั้นเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการวิจัย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เหมาะสมกับระดับช่วงชั้นของผู้เรียนและครูผู้สอน ควรได้รับการส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการศึกษายพบหาที่ผู้บริหารสถานศึกษาและความต้องการในการพัฒนาตนเอง ของครูผู้สอน กลุ่มเครือข่าย ไตรมิตร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งให้ครูผู้สอนได้รับการแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองและพัฒนาเทคนิคการสอนให้ มีเป้าหมายเดียวกัน
2. ครูผู้สอนควรได้รับการสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเพิ่มสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อผู้เรียนและ ควรได้รับการส่งเสริมงบประมาณด้านการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนกับทุกกลุ่มสาระ และพัฒนาให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตนเองอย่างแท้จริง
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดอบรมการใช้เกี่ยวกับสื่อการสอนรวมถึงนวัตกรรมที่ทันสมัยและเพียงพอต่อครูผู้สอนและสื่อต้องมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับกิจกรรมทุกกิจกรรม หรืออบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ทันเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาครู ชุมชนและผู้เรียนให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

4. ครูผู้สอน ควรได้รับการประเมินอย่างชัดเจนและโปร่งใสและติดตามผลงานการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่างมีมาตรฐานและเข้าใจอย่างพร้อมเพรียงกัน โดยวัดทุกเนื้อหาวิชาที่ผู้เรียนได้เรียนและนำผลการประเมินมาปรับปรุงและวิเคราะห์รูปแบบที่เหมาะสมต่อไป

5. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้มีการวิเคราะห์ผลงานและนำมาเสนอต่อครูผู้สอนร่วมโรงเรียน เพื่อช่วยกันพัฒนาและปรับปรุงให้ได้รับผลสัมฤทธิ์เพิ่มมากขึ้น โดยการสังเกตจากผลการเรียน พฤติกรรมการเรียน ผลการเรียนและหาทางช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาต่อไป

6. ครูผู้สอนควรมีการจัดทำรายงานแก่ผู้ปกครองและ โรงเรียน สม่่าเสมอเพื่อทราบผลสัมฤทธิ์และนำมาปรับปรุงพัฒนาทุกระดับทั้งหน่วยต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากรณีศึกษาอย่างเจาะลึก โดยศึกษาการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำสื่อนวัตกรรม การวัดและการประเมินผลการจัดการเรียนรู้และนำผลที่ได้มานำเสนอผู้บุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการศึกษาด้นแบบเพื่อให้มีการพัฒนาต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และปรับปรุงเมื่อผลการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพหรือผลที่ศึกษาค้นคว้าโรงเรียนที่ศึกษาค้นคว้า